

پیشنهادات اصلاحی در خصوص «لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان»

ردیف	متن لایحه	پیشنهاد شورا	توضیحات
۱	<p>ماده ۱. اصطلاحات به کار رفته در این قانون، به شرح زیر تعریف می شود:</p> <p>الف) طفل: هر فرد که به سن بلوغ شرعی نرسیده است</p> <p>ب) نوجوان: هر فرد زیر هجده سال کامل که به سن بلوغ شرعی رسیده است</p> <p>پ) بی توجهی و سهل انگاری: کوتاهی در انجام تکالیفی از قبیل تأمین نیازهای اساسی و ضروری طفل و نوجوان یا وظایف مربوط به حضانت، ولایت، قیمومت، وصایت، سرپرستی، تربیت، نظارت یا مراقبت از آنان توسط والدین، اولیاء یا سرپرست قانونی یا هر شخصی که مکلف به آن است.</p> <p>ت) سوء رفتار: هرگونه فعل یا ترک فعل عمدی که سلامت جسمی، روانی، اخلاقی یا اجتماعی طفل و نوجوان را در معرض خطر و آسیب قرار دهد؛ از قبیل ضرب و جرح، محبوس کردن، سوءاستفاده جنسی، توهین یا تهدید نسبت به طفل یا نوجوان او در شرایط سخت و غیرمتعارف و یا خودداری از کمک به وی.</p> <p>ث) بهره کشی اقتصادی: به کارگیری غیرقانونی طفل و نوجوان و یا وادار کردن یا گماردن او به کار یا خدمتی که از لحاظ جسمی، روانی، اخلاقی یا اجتماعی با نظر به وضعیت طفل و نوجوان برای وی مضر یا خطرناک باشد.</p> <p>ج) معامله: خرید و فروش یا هرگونه اقدام غیر قانونی که به موجب آن طفل یا نوجوان در ازاء پرداخت وجه یا دادن امتیاز در اختیار دیگری قرار می گیرد.</p>	<p>ماده ۱. اصطلاحات به کار رفته در این قانون، به شرح زیر تعریف می شود:</p> <p>الف) طفل: هر فرد که به سن بلوغ شرعی نرسیده است</p> <p>ب) نوجوان: هر فرد زیر هجده سال کامل که به سن بلوغ شرعی رسیده است</p> <p>پ) حذف شد.</p> <p>ت) سوء رفتار: هرگونه فعل یا ترک فعل عمدی که سلامت جسمی، روانی، اخلاقی طفل و نوجوان را در معرض خطر و آسیب قرار دهد؛ از قبیل ضرب و جرح، محبوس کردن، سوءاستفاده جنسی، توهین یا تهدید نسبت به طفل یا نوجوان او در شرایط سخت و غیرمتعارف و یا خودداری از کمک به وی.</p> <p>ث) بهره کشی اقتصادی: به کارگیری غیرقانونی طفل و نوجوان و یا وادار کردن یا گماردن او به کار یا خدمتی که از لحاظ جسمی، روانی، اخلاقی یا اجتماعی با نظر به وضعیت طفل و نوجوان برای وی مضر یا خطرناک باشد.</p> <p>ج) معامله: خرید و فروش یا هرگونه اقدام غیر قانونی که به موجب آن طفل یا نوجوان در ازاء پرداخت وجه یا دادن امتیاز در اختیار دیگری قرار می گیرد.</p>	<p>بند (پ): عبارت "از قبیل تأمین نیازهای اساسی" ابهام دارد. این بند از ماده (۱) و این عبارت "بی توجهی و سهل انگاری" در کل متن پیشنهادی حذف شده و به جای آن واژه «تقصیر» که عبارتی حقوقی است و در قانون مجازات نیز به کرات استفاده شده، جایگزین شد.</p> <p>بند (ت): عبارت "سلامت اجتماعی" مبهم است.</p> <p>بند (ج): درج عبارت «و یا سایر موارد» با موازین قانون نگاری سازگاری ندارد ضمن اینکه دامنه شمول عبارت «دادن امتیاز» به قدری وسیع است که تمام مصادیق را شامل می شود؛ لذا حذف عبارت «و یا سایر موارد» پیشنهاد می شود.</p> <p>بند (ح): در تبصره ۱ ماده (۱۴) قانون جرائم رایانه ای آمده است.</p>

<p>بند (خ): در تبصره ۴ ماده (۱۴) قانون جرائم رایانه‌ای آمده است.</p> <p>بند (ذ): عبارت "خطر شدید" مبهم است. همچنین عبارت «مداخله فوری و چاره‌جویی» مبهم است. نوع مداخله و مرجع آن مشخص نیست؛ لذا پیشنهاد می‌شود عبارت «مداخله فوری قانونی و انتظامی» جایگزین شود.</p>	<p>چ) فحشاء: هرگونه به کارگیری و یا وادار کردن طفل و نوجوان در فعالیت‌های جنسی برای خود یا دیگری.</p> <p>ح): حذف شد.</p> <p>خ): حذف شد.</p> <p>د) هرزه‌نگاری: تهیه و تولید هر اثری که محتوای آن بیانگر جذابیت جنسی طفل یا نوجوان مانند برهنگی، آمیزش، عمل جنسی یا اندام جنسی باشد.</p> <p>ذ) خطر شدید و قریب‌الوقوع: وضعیتی که حیات یا سلامت جسمی یا روانی کودک و نوجوان به شدت تهدید و در معرض آسیب قرار گیرد، به نحوی که مداخله فوری قانونی و انتظامی را ایجاب نماید.</p>	<p>روانی، اخلاقی یا اجتماعی با نظر به وضعیت طفل و نوجوان برای وی مضر یا خطرناک باشد.</p> <p>ج) معامله: خرید و فروش یا هرگونه اقدام غیر قانونی که به موجب آن طفل یا نوجوان در ازاء پرداخت وجه یا امتیاز و سایر موارد در اختیار دیگری قرار می‌گیرد.</p> <p>چ) فحشاء: هرگونه به کارگیری و یا وادار کردن طفل و نوجوان در فعالیت‌های جنسی برای خود یا دیگری.</p> <p>ح) مبتذل: هر گونه محتوا یا تصویری که دارای صحنه یا صور قبیحه باشد.</p> <p>خ) مستهجن: هر گونه محتوا یا تصویری که به صورت واقعی یا غیر واقعی بیانگر برهنگی کامل زن یا مرد - آمیزش - عمل جنسی یا اندام جنسی انسان است</p> <p>د) هرزه‌نگاری: تهیه و تولید هر اثری که محتوای آن بیانگر جذابیت جنسی طفل یا نوجوان مانند برهنگی، آمیزش، عمل جنسی یا اندام جنسی باشد.</p> <p>ذ) خطر شدید و قریب‌الوقوع: وضعیتی که حیات یا سلامت جسمی یا روانی طفل و نوجوان به شدت تهدید و در معرض آسیب قرار گیرد، به نحوی که مداخله فوری و چاره‌جویی را ایجاب نماید.</p>	<p>۲</p>
<p>بدون تغییر</p>	<p>ماده ۲- تمام افرادی که به سن هیجده سال تمام شمسی نرسیده‌اند، مشمول این قانون می‌باشند.</p>	<p>ماده ۲. تمام افرادی که به سن هیجده سال تمام شمسی نرسیده‌اند، مشمول این قانون می‌باشند.</p>	<p>۲</p>

ماده ۳. موارد زیر در صورتی که طفل یا نوجوان را در معرض بزه- دیدگی یا ورود آسیب به سلامت جسمی، روانی، اجتماعی، اخلاقی، امنیت و یا وضعیت آموزشی وی قرار دهد، وضعیت مخاطره‌آمیز محسوب شده و موجب مداخله و حمایت قانونی از طفل و نوجوان می‌شود:

الف) بی‌سرپرستی طفل و نوجوان و یا بی‌توجهی و سهل‌انگاری در انجام وظایف قانونی نسبت به آنان از سوی هر شخصی که مکلف به آن است؛

ب) ابتلاء هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی به بیماری یا اختلال‌های رفتاری، روانی یا شخصیتی و یا بیماری‌های جسمی و اگیر صعب‌العلاج به تشخیص پزشکی قانونی؛

پ) زندانی شدن هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی؛

ت) ابتلاء هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی به اعتیاد‌های زیان‌آور به مواد مخدر، روانگردان یا قمار؛

ث) قوادی و یا دایر یا اداره کردن مراکز فساد و فحشا توسط هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی و یا اشتهار آنها به فساد اخلاق و فحشا؛

ج) خشونت مستمر والدین، اولیاء، سرپرستان قانونی و یا سایر اعضاء خانواده نسبت به یکدیگر؛

چ) عدم اقدام برای ثبت واقعه ولادت یا عدم اخذ اسناد سجلی یا هویتی برای طفل یا نوجوان بدون عذر موجه؛

ح) بازماندن طفل و نوجوان از تحصیل؛

ماده ۳. موارد زیر در صورتی که طفل یا نوجوان را در معرض بزه- دیدگی یا ورود آسیب به سلامت جسمی، روانی، اجتماعی، اخلاقی، امنیت و یا وضعیت آموزشی وی قرار دهد، وضعیت مخاطره‌آمیز محسوب شده و موجب حمایت خاص و ویژه اعم از خانوادگی و قانونی از طفل و نوجوان می‌شود:

الف) بی‌سرپرستی طفل و نوجوان و تقصیر یا قصور در انجام وظایف قانونی نسبت به آنان از سوی هر شخصی که مکلف به آن است؛

ب) ابتلاء هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی به بیماری یا اختلال‌های رفتاری، روانی یا شخصیتی و یا بیماری‌های جسمی و اگیر صعب‌العلاج به تشخیص پزشکی قانونی؛

پ) زندانی شدن هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی با حکم قطعی دادگاه‌ها؛

ت) اعتیاد هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی به الکل، قمار، مواد مخدر و روانگردان؛

ث) قوادی و یا دایر یا اداره کردن مراکز فساد و فحشا توسط هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی و یا اشتهار آنها به فساد اخلاق و فحشا؛

ج) خشونت مستمر والدین، اولیاء، سرپرستان قانونی و یا سایر اعضاء خانواده نسبت به طفل و نوجوان؛

چ) حذف شد.

بند (الف): عبارت انجام وظایف قانونی مبهم است. چند وظیفه قانونی؟ کدام وظیفه قانونی؟

بند (ت): اعتیاد به سیگار نیز به نوعی اعتیاد زیان‌آور است. آیا به صرف اعتیاد پدر به سیگار می‌توان مقررات این ماده را اجرا کرد؟ بر همین اساس عبارت «اعتیاد‌های زیان‌آور» حذف و در عوض اعتیاد به «الکل» اضافه شد.

بند (ج): آیا خشونت خواهر و برادر طفل و نوجوان نسبت به یکدیگر از مصادیق وضعیت مخاطره‌آمیز برای کودک محسوب می‌شود؟

بند (چ): عدم اقدام برای ثبت واقعه ولادت نیازمند مداخله فوری است.

بند (ح): ممکن است بازماندن از تحصیل خواست والدین یا اولیاء نباشد و طفل یا نوجوان خودش عامل بازماندن از تحصیل باشد در این صورت روا نیست والدین یا اولیاء را محکوم کرد.

<p>بند (د): صرف ناتوانی یا کم‌توانی جسمی یا ذهنی طفل و نوجوان یا ابتلاء وی به بیماری- های خاص یا اختلال هویت جنسی جزء وضعیت مخاطره‌آمیز برای کودک محسوب نمی‌شود بلکه در شرایطی که والدین امکان نگهداری یا درمان این دسته از اطفال و نوجوانان را نداشته باشند مداخله قانونی ضروری است.</p> <p>بند (ز): چنانچه طفل یا نوجوان به صورت مستقل و علی‌رغم میل والدین و مخالفت‌های ایشان تصمیم به ترک تحصیل نماید، یا اینکه به دلیل شرایط سخت اقتصادی خانواده، نوجوان داوطلب اشتغال به کار و ترک تحصیل شود، باز هم والدین یا اولیاء و سرپرستان مستحق مجازات‌اند؟</p>	<p>ح) محروم کردن طفل و نوجوان از تحصیل یا ترک تحصیل اجباری؛</p> <p>خ) طرد شدن طفل و نوجوان از سوی خانواده؛</p> <p>د) ناتوانی یا کم‌توانی جسمی یا ذهنی طفل و نوجوان، ابتلاء وی به بیماری‌های خاص یا اختلال هویت جنسی در مواردی که والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی امکان نگهداری یا درمان وی را نداشته باشند؛</p> <p>ذ) نقض قوانین جزایی توسط طفل یا ارتکاب جرم توسط نوجوان و یا استفاده از آنها در فعالیت‌های مجرمانه، وارد شدن یا وارد کردن طفل و نوجوان در فعالیت‌هایی نظیر تکدی‌گری و قاچاق و همچنین اعتیاد آنان به قمار، مشروبات الکلی، مواد مخدر یا روانگردان؛</p> <p>ر) هرگونه وضعیت زیان‌بار ناشی از فقر شدید، آوارگی، پناهندگی، مهاجرت یا بی‌تابعیتی.</p> <p>ز) فرار مکرر از خانه یا مدرسه؛</p> <p>ژ) سوء رفتار نسبت به طفل و نوجوان و یا بهره‌کشی از او.</p>	<p>خ) طرد شدن طفل و نوجوان از سوی خانواده؛</p> <p>د) کم‌توانی جسمی یا ذهنی طفل و نوجوان، ابتلاء وی به بیماری- های خاص یا اختلال هویت جنسی؛</p> <p>ذ) نقض قوانین جزایی توسط طفل یا ارتکاب جرم توسط نوجوان و یا استفاده از آنها در فعالیت‌های مجرمانه، وارد شدن یا وارد کردن طفل و نوجوان در فعالیت‌هایی نظیر تکدی‌گری و قاچاق و همچنین اعتیاد آنان به مواد مخدر، روانگردان یا مشروبات الکلی؛</p> <p>ر) هرگونه وضعیت زیان‌بار ناشی از فقر شدید، آوارگی، پناهندگی، مهاجرت یا بی‌تابعیتی.</p> <p>ز) فرار مکرر از خانه یا مدرسه و ترک تحصیل از سوی طفل یا نوجوان؛</p> <p>ژ) سوء رفتار نسبت به طفل و نوجوان و یا بهره‌کشی از او.</p>	
	<p>ماده ۴. دفتر حمایت از اطفال و نوجوانان قوه قضائیه به منظور ایجاد زمینه‌های همکاری با سایر نهادها، تهیه گزارش‌های موردی یا ادواری، انجام مطالعات و تحقیقات آماری و اطلاعاتی، پایش و ارزشیابی فعالیت‌های دفاتر استانی و شهرستانی در خصوص</p>	<p>ماده ۴. دفتر حمایت از اطفال و نوجوانان قوه قضائیه به منظور ایجاد زمینه‌های همکاری با سایر نهادها، تهیه گزارش‌های موردی یا ادواری، انجام مطالعات و تحقیقات آماری و اطلاعاتی، پایش و ارزشیابی فعالیت‌های دفاتر استانی و شهرستانی در خصوص</p>	<p>۴</p>

	این قانون در قوه قضائیه تشکیل می‌شود. واحدی از این دفتر در حوزه قضایی هر استان و تحت نظر رییس کل آن حوزه تشکیل و مستقر می‌شود.	اجرای این قانون در قوه قضائیه تشکیل می‌شود. واحدی از این دفتر در حوزه قضایی هر استان و تحت نظر رییس کل آن حوزه تشکیل و مستقر می‌شود.	
این لایحه برای حمایت از کودکان بزه‌دیده و حفظ آنها از خانواده‌ها یا سرپرستان بزه‌کار آخرین راه حل ممکن - یعنی سپردن آنها به نهادهای جایگزین خانواده - را به عنوان اولین راه حل پیشنهاد کرده است، در حالی که می‌توانست دادگاه‌ها را به شناسایی اقربای امین و معتمد به ترتیب درجه نزدیکی ملزم نموده و سرپرستی کودکان و نوجوانان بزه‌دیده را به آنها بسپارد و سازوکارهای مناسب‌تری را جهت تأمین امنیت کودک پیش‌بینی کند. بر این اساس بند (پ) ماده ۵: سپردن کودک و نوجوان به بهزیستی یا سایر نهادها را در مرحله آخر پیش‌بینی کرده است. لازم به ذکر است که سپردن بی‌قاعده کودکان و نوجوانان به سازمان بهزیستی سبب تحمیل هزینه‌های هنگفت به دولت می‌شود، در حالی که چنانچه کودک یا نوجوان به اقربا و بستگان خود سپرده شود، هم کودک و	ماده ۵. با تشخیص رییس قوه قضائیه در حوزه‌های قضایی شهرستان تحت نظر دادستان ساختار و تشکیلات مناسب جهت ایجاد زمینه‌های همکاری با سایر نهادها و اجرای وظایف زیر تشکیل می‌شود: الف) مداخله فوری قضائی به منظور پیشگیری از بزه‌دیدگی اطفال و نوجوانان در معرض خطر شدید و قریب‌الوقوع و یا جلوگیری از آسیب بیشتر به آنان؛ ب) ارائه مشاوره و معاضدت‌های حقوقی و تشکیل پرونده شخصیت برای اطفال و نوجوانان در معرض خطر یا بزه‌دیده؛ پ) ایجاد شرایط مناسب در خانواده برای اطفال و نوجوانان در معرض خطر یا بزه‌دیده و یا تعیین سرپرست قانونی موقت برای نگهداری آنها از بین اقربا و بستگان به نسبت درجه نزدیکی و در صورت محقق نشدن این شرایط، معرفی آنها به سازمان بهزیستی و نهادهای مرتبط با اطفال و نوجوانان؛ ت) تهیه و ارائه گزارش از وضعیت طفل و نوجوان موضوع این قانون و درخواست اتخاذ اقدامات حمایتی-قضائی از مراجع قضائی صالح؛ ث) نظارت بر حسن اجرای آراء و تصمیمات مرتبط با طفل و نوجوان و همچنین اجرای آراء و تصمیمات ارجاعی توسط مقام قضائی و پیگیری و پایش وضعیت وی پس از اجرای رأی یا تصمیم و ارزشیابی اقدامات به عمل آمده.	ماده ۵. با تشخیص رییس قوه قضائیه، در حوزه‌های قضایی شهرستان و تحت نظر دادستان ساختار و تشکیلات مناسب جهت ایجاد زمینه‌های همکاری با سایر نهادها و اجرای وظایف زیر تشکیل می‌شود: الف) مداخله فوری قضائی به منظور پیشگیری از بزه‌دیدگی اطفال و نوجوانان در معرض خطر شدید و قریب‌الوقوع و یا جلوگیری از ورود آسیب بیشتر به آنان؛ ب) ارائه مشاوره و معاضدت‌های حقوقی و تشکیل پرونده شخصیت برای اطفال و نوجوانان در معرض خطر یا بزه‌دیده؛ پ) ایجاد شرایط مناسب در خانواده برای اطفال و نوجوانان در معرض خطر یا بزه‌دیده و یا معرفی آنان به بهزیستی و یا سایر نهادهای مربوط؛ ت) تهیه و ارائه گزارش از وضعیت طفل و نوجوان موضوع این قانون و درخواست اتخاذ اقدامات حمایتی-قضائی از مراجع قضائی صالح؛ ث) نظارت بر حسن اجرای آراء و تصمیمات مرتبط با طفل و نوجوان و همچنین اجرای آراء و تصمیمات ارجاعی توسط مقام قضائی و پیگیری و پایش وضعیت وی پس از اجرای رأی یا تصمیم و ارزشیابی اقدامات به عمل آمده.	۵

<p>نوجوان از آسیب‌های جسمی و روحی در امان می‌ماند و هم دولت متحمل هزینه‌های گزاف نمی‌شود.</p>	<p>قضایی و پیگیری و پایش وضعیت وی پس از اجرای رأی یا تصمیم و ارزشیابی اقدامات به عمل آمده.</p> <p>(ج) تهیه گزارش‌های موردی یا ادواری و انجام مطالعات و تحقیقات آماری و اطلاعاتی مرتبط با طفل و نوجوان.</p> <p>تبصره- در هر حوزه قضائی شهرستان مادام که تشکیلات موضوع این ماده ایجاد نشده است، وظایف مقرر تحت نظارت دادستان و توسط دادیار آموزش دیده در حوزه اطفال و نوجوانان و در حوزه قضائی بخش‌ها با نظارت رئیس حوزه قضائی انجام می‌شود.</p>	<p>(ج) تهیه گزارش‌های موردی یا ادواری و انجام مطالعات و تحقیقات آماری و اطلاعاتی مرتبط با طفل و نوجوان.</p> <p>تبصره: در هر حوزه قضائی شهرستان مادام که تشکیلات موضوع این ماده ایجاد نشده است، وظایف مقرر، تحت نظارت دادستان و توسط دادیار آموزش دیده در حوزه اطفال و نوجوانان و در حوزه قضائی بخش‌ها با نظارت رئیس حوزه قضائی انجام می‌شود.</p>	
<p>شناسایی و پذیرش مطرح شده در این ماده که توسط سازمان بهزیستی انجام می‌شود، بی‌حد و حصر و بی‌ضابطه است. طبق این ماده چنانچه والدین، طفل یا نوجوان خود را کوچکترین تنبیهی کنند، طفل یا نوجوان می‌تواند از بهزیستی و یا سایر نهادهای مربوط درخواست کمک کند و آنها نیز می‌توانند وی را بپذیرند. برای مثال اگر پدری به خاطر خودداری نوجوان از رفتن به مدرسه، یک سیلی به وی بزند، نوجوان می‌تواند از فوریت‌های خدمات اجتماعی درخواست کمک کند و آنها نیز موظف به پذیرش وی هستند؟</p>	<p>ماده ۶. دستگاه‌ها و نهادهای زیر، در راستای تحقق اهداف این قانون عهده‌دار وظایف زیر می‌باشند:</p> <p>الف) سازمان بهزیستی کشور مکلف است:</p> <p>۱- با استفاده از مددکاران اجتماعی در قالب فوریت‌های خدمات اجتماعی و با استقرار پایگاه‌های تخصصی در مناطق و محلات شهرها و روستاها با همکاری شهرداری یا دهیاری و نیروی انتظامی نسبت به شناسایی، پذیرش، حمایت، نگهداری و توانمندسازی اطفال و نوجوانان موضوع این قانون و اعلام مراتب به مراجع صالح اقدام کند.</p> <p>۲- در صورت تشخیص دادگاه و صدور رأی مبنی بر نگهداری طفل یا نوجوان در یکی از مراکز سازمان بهزیستی، نسبت به پذیرش اطفال و نوجوانان بزه‌دیده اقدام متناسب انجام دهد.</p>	<p>ماده ۶. دستگاه‌ها و نهادهای زیر، در راستای تحقق اهداف این قانون عهده‌دار وظایف زیر می‌باشند:</p> <p>الف) سازمان بهزیستی کشور مکلف است:</p> <p>۱- با استفاده از مددکاران اجتماعی در قالب فوریت‌های خدمات اجتماعی و با استقرار پایگاه‌های تخصصی در مناطق و محلات شهرها و روستاها با همکاری شهرداری یا دهیاری و نیروی انتظامی نسبت به شناسایی، پذیرش، حمایت، نگهداری و توانمندسازی اطفال و نوجوانان موضوع این قانون و اعلام مراتب به مراجع صالح اقدام کند.</p> <p>۲- در راستای وظایف قانونی و وظایف مقرر در این قانون از همکاری و مشارکت تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ استفاده کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند در چهارچوب وظایف قانونی خود با سازمان مذکور همکاری کنند.</p>	<p>۶</p>

<p>۳- نسبت به اخذ و جمع‌آوری اطلاعات مربوط به وضعیت‌های مخاطره‌آمیز برای اطفال و نوجوانان و انجام اقدامات لازم برای افزایش آگاهی‌های مردم در این زمینه اقدام کند.</p> <p>ب) نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از طریق پلیس ویژه اطفال و نوجوانان مکلف است:</p> <p>۱- نسبت به شناسایی اطفال و نوجوانان در وضعیت مخاطره‌آمیز در موارد مراجعه یا معرفی آنان به نیروی انتظامی یا مواجه شدن با آنان در حین اجرای وظیفه و یا شکایت از آنان، حسب مورد برای معرفی به سازمان بهزیستی کشور یا مراجع قضایی و انجام حمایت‌های مورد نیاز بر اساس این قانون یا سایر قوانین مرتبط اقدام کند.</p> <p>۲- در مأموریت‌های مددکاران اجتماعی و وظایف محوله در اجرای این قانون، حسب تقاضا جهت تأمین امنیت آنان و نیز اطفال و نوجوانان موضوع مأموریت، اقدام قانونی لازم را به عمل آورد.</p> <p>۳- وضعیت‌های مخاطره‌آمیز و جرایم علیه اطفال و نوجوانان بزه دیده را حسب مورد به مراجع ذیصلاح قضایی و سازمان بهزیستی کشور گزارش نماید.</p> <p>پ) سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است:</p> <p>۱- نسبت به نگهداری جداگانه اطفال از نوجوانان و سایر زندانیان اقدام کند.</p>	<p>۳- در راستای وظایف قانونی و وظایف مقرر در این قانون از همکاری و مشارکت تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ استفاده کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند در چهارچوب وظایف قانونی خود با سازمان مذکور همکاری کنند.</p> <p>ب) نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از طریق پلیس ویژه اطفال و نوجوانان مکلف است:</p> <p>۱- نسبت به شناسایی اطفال و نوجوانان در وضعیت مخاطره‌آمیز در موارد مراجعه یا معرفی آنان به نیروی انتظامی یا مواجه شدن با آنان در حین اجرای وظیفه و یا شکایت از آنان، حسب مورد برای معرفی آنان به مراجع قضایی، برقراری امنیت آنان در مراحل اجرایی و انجام حمایت‌های مورد نیاز بر اساس این قانون یا سایر قوانین مربوط اقدام کند.</p> <p>۲- در مأموریت‌های مددکاران اجتماعی و وظایف محوله در اجرای این قانون، حسب تقاضا جهت تأمین امنیت آنان و نیز اطفال و نوجوانان موضوع مأموریت، اقدام قانونی لازم را به عمل آورد.</p> <p>۳- وضعیت‌های مخاطره‌آمیز و جرایم علیه اطفال و نوجوانان بزه دیده را حسب مورد به مراجع ذیصلاح قضایی گزارش نماید.</p>	<p>نکته مهم دیگر اینکه مددکاران اجتماعی ذکر شده در این لایحه باید شرایط معلوم و مشخصی داشته باشند و این شرایط در ابتدای لایحه بیان شود؛ برای مثال متأهل باشند، دارای حداقل سن مشخصی باشند و ...</p> <p>مورد (۲) به بند (الف) ماده ۶ اضافه شده و مورد (۲) تبدیل به مورد (۳) شده و مورد (۳) حذف شده است.</p> <p>نکته خاصی در مورد ماده ۶ مطرح نشده، این به چه معناست؟ یعنی عین ماده لایحه آورده شود؟</p>
--	---	--

<p>۲- اطلاعات اطفال و نوجوانانی که در کانون اصلاح و تربیت نگهداری می‌شوند یا مدت مراقبت آنان تمام شده است و نیازمند حمایت هستند، را جهت انجام اقدامات حمایتی به سازمان بهزیستی اعلام نماید.</p> <p>۳- اطفال و نوجوانانی را که پدر یا مادر یا سرپرست قانونی آنان در زندان به سر می‌برند، به سازمان بهزیستی معرفی نماید تا برابر مقررات طفل یا نوجوان نیازمند را حمایت کند.</p> <p>ت) وزارت کشور مکلف است:</p> <p>۱- با همکاری دستگاه‌های ذیربط نسبت به شناسایی اطفال و نوجوانان فاقد اسناد سجلی یا هویتی اعم از اتباع ایرانی و غیر ایرانی و حسب مورد معرفی آنان حسب مورد به نهادهای حمایتی، آموزشی، درمانی یا قضایی جهت اقدامات حمایتی اقدام نماید.</p> <p>۲- از طریق سازمان ثبت احوال کشور با همکاری سایر نهادهای مربوط و با در نظر گرفتن اقامتگاه اشخاص و تغییرات آن هر سال حداقل سه ماه پیش از آغاز سال تحصیلی جدید اسامی و نشانی اطفال و نوجوانان ایرانی و غیر ایرانی را که به سن قانونی تحصیل رسیده‌اند، به تفکیک مناطق به آموزش و پرورش اعلام نماید.</p> <p>ث) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- نظارت موثر بر اماکن کار جهت پیشگیری و مقابله با آزار یا بهره‌کشی اقتصادی از اطفال یا نوجوانان؛</p>	<p>۴- در موضوع اخذ و جمع‌آوری اطلاعات مربوط به وضعیت‌های مخاطره‌آمیز برای اطفال و نوجوانان و گزارش‌دهی جرائم علیه آنان و نیز برای افزایش آگاهی‌های مردم در این زمینه با دفتر حمایت از اطفال و نوجوانان قوه قضائیه همکاری نماید.</p> <p>پ- سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است:</p> <p>۱- نسبت به نگهداری جداگانه اطفال از نوجوانان و سایر زندانیان اقدام کند.</p> <p>۲- در مورد اطفال و نوجوانانی که در کانون‌های اصلاح و تربیت نگهداری می‌شوند، نسبت به تشخیص آسیب، اقدامات حمایتی اولیه و مراقبت پس از خروج ایشان توسط تیم تخصصی اقدام کند و در صورت نیاز آنان را برای دریافت خدمات توانمندسازی تکمیلی به سازمان بهزیستی کشور معرفی نماید.</p> <p>۳- اطفال و نوجوانانی را که پدر یا مادر یا سرپرست قانونی آنان در زندان به سر می‌برند در صورت درخواست والدین یا سرپرست قانونی به سازمان بهزیستی معرفی نماید تا برابر مقررات این قانون اطفال یا نوجوان نیازمند را حمایت کند.</p> <p>ت) وزارت کشور مکلف است:</p>
---	--

<p>۱- با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط اطفال و نوجوانان فاقد اسناد سجلی یا هویتی اعم از اتباع ایرانی و غیرایرانی را شناسایی کند و حسب مورد آنان را به نهادهای حمایتی، آموزشی، درمانی یا قضایی معرفی نماید.</p> <p>۲- از طریق سازمان ثبت احوال کشور با همکاری سایر نهادهای مربوط و با در نظر گرفتن اقامتگاه اشخاص و تغییرات آن هر سال حداقل سه ماه پیش از آغاز سال تحصیلی جدید اسامی و نشانی اطفال و نوجوانان ایرانی و غیر ایرانی را که به سن قانونی تحصیل رسیده‌اند، به تفکیک مناطق به آموزش و پرورش اعلام نماید.</p> <p>ث) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- نظارت موثر بر اماکن کار جهت پیشگیری و مقابله با آزار یا بهره‌کشی اقتصادی از اطفال یا نوجوانان؛</p> <p>۲- معرفی اطفال و نوجوانان بزه دیده یا در معرض خطر به نهادهای قضایی؛</p> <p>۳- پوشش بیمه‌ای کامل مشاغل برای نوجوانان بین ۱۵ تا ۱۸ سال شاغل.</p> <p>ج) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- تدوین دستورالعمل‌های بهداشت کار و مراقبت پزشکی برای انطباق شرایط کار نوجوانان با استانداردهای لازم.</p>	<p>۲- معرفی اطفال و نوجوانان بزه دیده یا در معرض خطر به نهادهای حمایتی و قضایی؛</p> <p>۳- پوشش بیمه‌ای کامل مشاغل برای نوجوانان بین ۱۵ تا ۱۸ سال شاغل.</p> <p>ج) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- تدوین دستورالعمل‌های بهداشت کار و مراقبت پزشکی برای انطباق شرایط کار نوجوانان با استانداردهای لازم.</p> <p>۲- پذیرش و درمان فوری اطفال و نوجوانان آسیب دیده در تمام مراکز بهداشتی درمانی همراه با ارسال گزارش موارد مشکوک به آزار به مراجع قضایی و بهزیستی.</p> <p>۳- پوشش کامل بیمه سلامت برای تمام اطفال و نوجوانان ساکن ایران.</p> <p>چ) وزارت آموزش و پرورش مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- اعلام موارد عدم ثبت‌نام و موارد مشکوک به ترک تحصیل اطفال و نوجوانان تا پایان دوره متوسطه به سازمان بهزیستی و یا دفتر حمایت از اطفال و نوجوانان قوه قضاییه حسب مورد جهت انجام اقدامات لازم.</p> <p>۲- شناسایی، راهنمایی و معرفی اطفال و نوجوانان موضوع این قانون، به نهادهای حمایتی و قضایی جهت انجام اقدامات حمایتی لازم.</p>	
---	--	--

<p>۳- انجام اقدامات لازم جهت ثبت نام و پوشش تحصیلی کامل اطفال و نوجوانان موضوع این قانون تا پایان دوره متوسطه.</p> <p>۴- آموزش مدیران و کارکنان آموزشی و اداری در زمینه حقوق اطفال و نوجوانان.</p> <p>ح) سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در راستای رسالت خود مبنی بر اطلاع رسانی درمورد حقوق اطفال و نوجوانان موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- تولید و پخش برنامه‌های منظم برای بالا بردن سطح اطلاعات عموم مردم درحوزه حقوق اطفال و نوجوانان.</p> <p>۲- طراحی و ایجاد نظام رده‌های سنی و محتوایی آثار و محصولات صدا و سیما در برنامه‌های مرتبط با اطفال و نوجوانان.</p> <p>۲- همکاری با سایر نهادها و دستگاه‌های مندرج در این قانون برای تولید آثار و برنامه‌های علمی، آموزشی و فرهنگی جهت تحقق اهداف این قانون .</p> <p>۴- جلوگیری از تولید، پخش یا تبلیغ هر برنامه یا محصول مضر به سلامت، تربیت، اخلاق، یا سایر حقوق اطفال یا نوجوانان.</p> <p>۵- تدوین و اجرای ضمانت اجراهای اداری و انضباطی برای تهیه کنندگان، مجریان و دست اندرکاران تولید و پخش برنامه های صدا و سیما در راستای اجرای این قانون.</p> <p>تبصره: آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با</p>	<p>۲- پذیرش و درمان فوری اطفال و نوجوانان آسیب دیده در تمام مراکز بهداشتی درمانی همراه با ارسال گزارش موارد مشکوک به آزار به مراجع قضایی و نیروی انتظامی.</p> <p>۳- پوشش کامل بیمه سلامت برای تمام اطفال و نوجوانان ساکن ایران.</p> <p>چ) وزارت آموزش و پرورش مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- آموزش مدیران و مربیان آموزشی و کارکنان اداری در زمینه حقوق اطفال و نوجوانان.</p> <p>۲- اعلام موارد عدم ثبت‌نام و موارد مشکوک به ترک تحصیل اطفال و نوجوانان تا پایان دوره متوسطه به دفتر حمایت از اطفال و نوجوانان قوه قضاییه جهت انجام اقدامات لازم.</p> <p>۳- انجام اقدامات لازم جهت ثبت نام و پوشش تحصیلی کامل اطفال و نوجوانان موضوع این قانون تا پایان دوره متوسطه.</p> <p>۴- شناسایی اطفال و نوجوانان موضوع این قانون و معرفی آنها به نهادهای حمایتی و قضایی جهت انجام اقدامات حمایتی لازم.</p> <p>۵- آموزش ویژه مدیران و مربیان آموزشی در زمینه چگونگی برخورد با اطفال و نوجوانان بزه‌دیده یا در وضعیت مخاطره‌آمیز.</p> <p>ح) سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در راستای رسالت خود مبنی بر اطلاع‌رسانی در مورد حقوق اطفال و نوجوانان موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p>
--	---

	<p>۱- تولید و پخش برنامه‌های منظم برای بالا بردن سطح اطلاعات عموم مردم در حوزه حقوق اطفال و نوجوانان.</p> <p>۲- طراحی و ایجاد نظام رده‌های سنی و محتوایی آثار و محصولات صدا و سیما در برنامه‌های مرتبط با اطفال و نوجوانان.</p> <p>۲- همکاری با سایر نهادها و دستگاه‌های مندرج در این قانون برای تولید آثار و برنامه‌های علمی، آموزشی و فرهنگی جهت تحقق اهداف این قانون.</p> <p>۴- جلوگیری از تولید، پخش یا تبلیغ هر برنامه یا محصول مضر به سلامت، تربیت، اخلاق، یا سایر حقوق اطفال یا نوجوانان.</p> <p>۵- تدوین و اجرای ضمانت اجراهای اداری و انضباطی برای تهیه کنندگان، مجریان و دست‌اندرکاران تولید و پخش برنامه‌های صدا و سیما در راستای اجرای این قانون.</p> <p>تبصره: آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با همکاری سایر دستگاه‌های مرتبط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.</p>	<p>همکاری سایر دستگاه‌های مرتبط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.</p>	
بدون تغییر	<p>ماده ۷. هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی اطفال و نوجوانان، مکلفند موجبات تحصیل آنان را فراهم نمایند و در صورت استنکاف با وجود فراهم بودن شرایط برای بار اول ملزم به انجام این تکلیف می‌شوند و برای بار دوم به جزای نقدی درجه هفت و برای مراتب بعدی به جزای نقدی درجه شش محکوم می‌شوند.</p>	<p>ماده ۷. هر یک از والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی اطفال و نوجوانان، مکلفند موجبات تحصیل آنان را فراهم نمایند و در صورت استنکاف با وجود فراهم بودن شرایط برای بار اول ملزم به انجام این تکلیف می‌شوند و برای بار دوم به جزای نقدی درجه هفت و برای مراتب بعدی به جزای نقدی درجه شش محکوم می‌شوند.</p>	۷

	تبصره: در صورت عدم تمکن والدین و سرپرستان قانونی، به تشخیص دادستان، وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی مکلفند امکانات لازم را برای تحصیل اطفال و نوجوانان فراهم نمایند.	تبصره: در صورت عدم تمکن والدین و سرپرستان قانونی، به تشخیص دادستان، وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی مکلفند امکانات لازم را برای تحصیل اطفال و نوجوانان فراهم نمایند.
۸	ماده ۸. هر کس با تهدید، ترغیب یا تشویق موجب فرار طفل و نوجوان از خانه یا مدرسه و یا ترک تحصیل وی شود یا اطفال و نوجوانان را بدین منظور فریب دهد و یا موجبات آن را تسهیل یا فراهم کند، در صورت فرار یا ترک تحصیل، حسب مورد به یک یا چند مجازات درجه شش محکوم می‌گردد و در غیر این صورت، برای بار اول با اخطار پلیس، و ویژه اطفال و نوجوانان مواجه می‌شود و در صورت تکرار به مجازات فوق محکوم می‌شود.	ماده ۸. هر کس با تهدید، ترغیب یا تشویق موجب فرار طفل و نوجوان از خانه یا مدرسه و یا ترک تحصیل وی شود یا اطفال و نوجوانان را بدین منظور فریب دهد و یا موجبات آن را تسهیل یا فراهم کند، در صورت فرار یا ترک تحصیل، حسب مورد به یک یا چند مجازات درجه شش محکوم می‌گردد و در غیر این صورت، برای بار اول با اخطار پلیس، و ویژه اطفال و نوجوانان مواجه می‌شود و در صورت تکرار به مجازات فوق محکوم می‌شود.
۹	ماده ۹. هر گاه اشخاصی غیر از والدین سبب ورود نتایج نسبت به اطفال و نوجوانان شوند، مقصر علاوه بر پرداخت دیه به شرح زیر مجازات می‌شود: الف) فوت طفل یا نوجوان حسب مورد به مجازات حبس تعزیری درجه پنج. ب- فقدان یکی از حواس یا منافع، قطع، نقص یا ازکارافتادگی عضو، زوال عقل یا بروز بیماری صعب العلاج یا دائمی جسمی یا روانی و یا ایراد جراحی از نوع جائفه یا بالاتر، حسب مورد به مجازات حبس تعزیری درجه شش. پ- نقصان یکی از حواس یا منافع، شکستگی استخوان یا دیگر اعضا و یا بروز بیماری روانی، حسب تعزیری درجه هفت؛	ماده ۹. هر گاه در اثر بی‌توجهی و سهل‌انگاری اشخاص غیر از والدین نسبت به اطفال و نوجوانان نتایج زیر واقع شود، مقصر علاوه بر پرداخت دیه به شرح زیر مجازات می‌شود: الف) فوت طفل یا نوجوان حسب مورد به مجازات حبس درجه پنج. ب) فقدان یکی از حواس یا منافع، قطع، نقص یا از کار افتادگی عضو، زوال عقل یا بروز بیماری صعب العلاج یا دائمی جسمی یا روانی و یا ایراد جراحی از نوع جائفه یا بالاتر حسب مورد به مجازات حبس درجه شش. پ) نقصان یکی از حواس یا منافع، شکستگی استخوان یا دیگر اعضا و یا بروز بیماری روانی به مجازات حبس درجه هفت.
	بند (ث): "آزار جنسی" در این بند ابهام دارد. منظور "تقبیل" است یا "مضاجعه"؟ همچنین پیشنهاد می‌شود "آزار عاطفی" از ماده (۹) حذف و به صورت یک ماده جداگانه بیاید.	

	<p>ت- جراحت سر و صورت و یا گردن در صورت عدم شمول هریک از بندهای (ب) و (پ)، حبس تعزیری درجه هشت؛ ث: حذف شد. تبصره: هرگاه تقصیر والدین منجر به نتایج موضوع این ماده شود، حسب مورد به مجازات تا حداقل مندرج در بندهای فوق محکوم می شوند.</p>	<p>ت) جراحت سر و صورت و یا گردن در صورت عدم شمول هر یک از بندهای (ب) و (پ) به مجازات حبس درجه هشت. ث) آزار جنسی یا عاطفی ناشی از بی توجهی و سهل انگاری شدید و مستمر حسب مورد به یکی از مجازات های درجه هشت. تبصره: هرگاه بی توجهی یا سهل انگاری والدین منجر به نتایج موضوع این ماده شود، حسب مورد به مجازات تا حداقل مندرج در بندهای فوق محکوم می شوند.</p>	
<p>مورد (۲): عبارت "سایر آزارهای جنسی تماسی" مبهم است. منظور از آزار جنسی تا چه میزان است؟ به میزان تقبیل؟ به میزان تفخیز؟ تفخیز که جزء مجازات مستوجب حد است. مورد (۳): عبارت "آزارهای جنسی غیرتماسی" مبهم است. مورد (۴): عبارت "سایر آزارهای جنسی غیرتماسی" مبهم است. مورد (۹): مبهم است.</p>	<p>ماده ۱۰. هرکس نسبت به طفل یا نوجوان مرتکب آزار یا سوء استفاده جنسی شود، در صورتی که مشمول مجازات حد نباشد با در نظر گرفتن شرایطی مانند وضعیت بزه دیده، شرایط مرتکب و آثار جرم، به ترتیب زیر مجازات می شود: ۱- آزار جنسی تماسی با عنف یا با محارم به مجازات حبس تعزیری درجه پنج؛ ۲- سایر آزارهای جنسی تماسی به مجازات حبس تعزیری درجه شش؛ ۳- آزار جنسی غیر تماسی با عنف یا با محارم به یکی از مجازات های تعزیری درجه هفت؛ ۴- سایر آزارهای جنسی غیر تماسی به یکی از مجازات های تعزیری درجه هشت؛ ۵- بهره کشی جنسی از طفل و نوجوان از طریق عرضه، در اختیار گرفتن، وادار یا اجیر نمودن برای هرزه نگاری یا سو استفاده جنسی به مجازات حبس درجه پنج؛</p>	<p>ماده ۱۰. هرکس نسبت به طفل یا نوجوان مرتکب آزار یا سوء استفاده جنسی شود، در صورتی که مشمول مجازات حد نباشد با در نظر گرفتن شرایطی مانند وضعیت بزه دیده، شرایط مرتکب و آثار جرم، به ترتیب زیر مجازات می شود: ۱- آزار جنسی تماسی با عنف یا با محارم به مجازات حبس درجه پنج؛ ۲- سایر آزارهای جنسی تماسی به مجازات حبس درجه شش؛ ۳- آزار جنسی غیر تماسی با عنف یا با محارم به یکی از مجازات های درجه هفت؛ ۴- سایر آزارهای جنسی غیر تماسی به یکی از مجازات های درجه هشت؛ ۵- بهره کشی جنسی از طفل و نوجوان از طریق عرضه، در اختیار گرفتن، وادار یا اجیر نمودن برای هرزه نگاری یا سو استفاده جنسی به مجازات حبس درجه پنج؛</p>	<p>۱۰</p>

	<p>۶- در دسترس قرار دادن یا ارائه محتوا یا اثر مستهجن یا مبتذل به طفل یا نوجوان به یک یا چند مجازات تعزیری درجه هشت؛</p> <p>۷- استفاده از طفل و نوجوان برای تهیه، تولید، توزیع، تکثیر، نمایش، فروش و نگهداری آثار سمعی و بصری مستهجن یا مبتذل، حسب مورد به میانگین حداقل و حداکثر تا حداکثر مجازات مقرر در قانون مربوط؛</p> <p>۸- واردات، صادرات، حمل، تکثیر، انتشار، عرضه، معامله یا بارگذاری محتوا یا اثر مستهجن یا مبتذل که در آنها از اطفال و نوجوانان بهره‌گیری شده و یا حمل و نگهداری آنها به یکی از مجازات‌های تعزیری درجه شش؛</p> <p>۹- برقراری ارتباط با طفل و نوجوان در فضای مجازی به منظور هرگونه آزار جنسی یا ارتباط جنسی نامشروع به یکی از مجازات‌های تعزیری درجه شش؛</p>	<p>۶- در دسترس قرار دادن یا ارائه محتوا یا اثر مستهجن یا مبتذل به طفل یا نوجوان به یک یا چند مجازات درجه هشت؛</p> <p>۷- استفاده از طفل و نوجوان برای تهیه، تولید، توزیع، تکثیر، نمایش، فروش و نگهداری آثار سمعی و بصری مستهجن یا مبتذل، حسب مورد به میانگین حداقل و حداکثر تا حداکثر مجازات مقرر در قانون مربوط؛</p> <p>۸- واردات، صادرات، حمل، تکثیر، انتشار، عرضه، معامله یا بارگذاری محتوا یا اثر مستهجن یا مبتذل که در آنها از اطفال و نوجوانان بهره‌گیری شده و یا حمل و نگهداری آنها به یکی از مجازات‌های درجه شش؛</p> <p>۹- برقراری ارتباط با طفل و نوجوان در فضای مجازی به منظور هرگونه آزار جنسی یا ارتباط جنسی نامشروع به یکی از مجازات‌های درجه شش؛</p>	
<p>مواد ۲ و ۳ پروتکل الحاقی به پیمان‌نامه حقوق کودک</p>	<p>ماده ۱۱. هرگونه معامله راجع به طفل و نوجوان از جمله خرید و فروش آنان ممنوع و مرتکب به مجازات حبس تعزیری درجه پنج محکوم می‌شود، چنانچه این رفتار با هدف فحشا و هرزه نگاری، بهره‌کشی اقتصادی، برداشت اعضاء یا جوارح و یا استفاده از طفل و نوجوان در فعالیت‌های مجرمانه باشد، مرتکب به مجازات حبس تعزیری درجه چهار محکوم می‌شود.</p> <p>تبصره ۱- اشخاصی که واسطه‌گری در ارتکاب جرم موضوع این ماده را حرفه خود قرارداده باشند، به میانگین حداقل و حداکثر تا</p>	<p>ماده ۱۱. هرگونه معامله راجع به طفل و نوجوان از جمله خرید و فروش آنان ممنوع و مرتکب به مجازات حبس درجه پنج محکوم می‌شود، چنانچه این رفتار با هدف فحشا و هرزه نگاری، بهره‌کشی اقتصادی، برداشت اعضاء یا جوارح و یا استفاده از طفل و نوجوان در فعالیت‌های مجرمانه باشد، مرتکب به مجازات حبس درجه چهار محکوم می‌شود.</p> <p>تبصره ۱- اشخاصی که واسطه‌گری در ارتکاب جرم موضوع این ماده را حرفه خود قرارداده باشند، به میانگین حداقل و حداکثر تا</p>	<p>۱۱</p>

	<p>تا حد اکثر مجازات مباشر جرم محکوم می شوند در غیر این صورت به مجازات معاون محکوم می شوند.</p> <p>تبصره ۲- هرگاه کارکنان نهادهای حکومتی مأمور به خدمات عمومی اعم از دولتی و غیر دولتی در ارتکاب جرم موضوع این ماده دخالت داشته باشند، علاوه بر مجازات اصلی به محرومیت اجتماعی درجه پنج محکوم می شوند.</p>	<p>حد اکثر مجازات مباشر جرم محکوم می شوند در غیر این صورت به مجازات معاون محکوم می شوند.</p> <p>تبصره ۲- هرگاه کارکنان نهادهای حکومتی مأمور به خدمات عمومی اعم از دولتی و غیر دولتی در ارتکاب جرم موضوع این ماده دخالت داشته باشند، علاوه بر مجازات اصلی به محرومیت اجتماعی درجه پنج محکوم می شوند.</p>
۱۲	<p>ماده ۱۲. هرکس مرتکب قاچاق اطفال و نوجوانان شود به مجازات حبس تعزیری درجه چهار محکوم می شود.</p>	<p>ماده ۳ قانون قاچاق انسان دو تا ده سال حبس را تعیین کرده و برای زیر هیجده سال حداکثر مجازات یعنی ده سال را تعیین کرده</p> <p>حبس تعزیری درجه چهار نیز حبس بیش از پنج تا ده سال است.</p>
۱۳	<p>ماده ۱۳. هرکس مرتکب انتقال، خرید، فروش یا قاچاق اعضاء و جوارح طفل و نوجوان شود، به مجازات حبس درجه سه محکوم می شود.</p> <p>تبصره ۱- انتقال اعضاء و جوارح به بیماران نیازمند طبق «قانون پیوند اعضاء بیماران فوت شده یا بیمارانی که مرگ مغزی آنان مسلم است، مصوب ۱/۱۷ / ۱۳۷۹» از شمول این ماده مستثنی است.</p> <p>تبصره ۲- چنانچه پزشکان یا اشخاص مرتبط با امور پزشکی در ارتکاب جرم موضوع این ماده شرکت یا معاونت داشته باشند، علاوه بر مجازات مقرر در این ماده به محرومیت ها و ممنوعیت های درجه پنج محکوم می شوند.</p>	<p>ماده ۱۳. هرکس مرتکب انتقال، خرید، فروش یا قاچاق اعضاء و جوارح طفل و نوجوان شود، به مجازات حبس درجه سه محکوم می شود.</p> <p>تبصره ۱- انتقال اعضاء و جوارح به بیماران نیازمند طبق «قانون پیوند اعضاء بیماران فوت شده یا بیمارانی که مرگ مغزی آنان مسلم است، مصوب ۱/۱۷ / ۱۳۷۹» از شمول این ماده مستثنی است.</p> <p>تبصره ۲- چنانچه پزشکان یا اشخاص مرتبط با امور پزشکی در ارتکاب جرم موضوع این ماده شرکت یا معاونت داشته باشند، علاوه بر مجازات مقرر در این ماده به محرومیت ها و ممنوعیت های درجه پنج محکوم می شوند.</p>

<p>بدون تغییر</p>	<p>ماده ۱۴. هرکس به هر نحو موجبات ارتکاب به خودکشی طفل یا نوجوان را فراهم آورد یا تسهیل کند و مشمول مقررات حد یا قصاص نشود، علاوه بر پرداخت دیه طبق مقررات، حسب مورد به ترتیب زیر مجازات می شود:</p> <p>الف- هرگاه اقدامات مرتکب موجب خودکشی منجر به فوت طفل و نوجوان شود، حبس تعزیری درجه شش؛</p> <p>ب) هرگاه اقدامات مرتکب موجب فوت طفل و نوجوان نشود، ولی منجر به ورود آسیب جسمی یا روانی به طفل و نوجوان شود به مجازات حبس تعزیری درجه شش.</p> <p>پ- هرگاه اقدامات مرتکب مؤثر واقع نشود، جزای نقدی درجه هشت.</p>	<p>ماده ۱۴. هرکس به هر نحو موجبات ارتکاب به خودکشی طفل یا نوجوان را فراهم آورد یا تسهیل کند و مشمول مقررات حد یا قصاص نشود، علاوه بر پرداخت دیه طبق مقررات، حسب مورد به ترتیب زیر مجازات می شود:</p> <p>الف) هرگاه رفتار مرتکب موجب خودکشی منجر به فوت طفل و نوجوان شود، به مجازات حبس درجه شش؛</p> <p>ب) هرگاه اقدامات مرتکب موجب فوت طفل و نوجوان نشود، ولی منجر به ورود آسیب جسمی یا روانی به طفل و نوجوان شود به مجازات حبس درجه شش.</p> <p>پ) هرگاه اقدامات مرتکب مؤثر واقع نشود، به مجازات حبس درجه هشت .</p>	<p>۱۴</p>
	<p>ماده ۱۵. هر شخصی برخلاف مقررات قانون کار مرتکب بهره‌کشی اقتصادی از اطفال و نوجوانان موضوع ماده دو این قانون شود، علاوه بر مجازات‌های مذکور در قانون کار به مجازات حبس تعزیری درجه شش نیز محکوم می‌شود.</p> <p>تبصره. به کارگیری اطفال و نوجوانان در کارگاه‌های خانوادگی و با نظارت والدین از شمول این ماده مستثنی است.</p>	<p>ماده ۱۵. هر شخصی برخلاف مقررات قانون کار مرتکب بهره‌کشی اقتصادی از اطفال و نوجوانان موضوع ماده دو این قانون شود، علاوه بر مجازات‌های مذکور در قانون کار به مجازات حبس درجه شش نیز محکوم می‌شود.</p>	<p>۱۵</p>
	<p>ماده ۱۶: هر کس مواد دخانی همچون سیگار یا قلیان و یا ادوات مربوط به قلیان را در اختیار اطفال و نوجوانان قرار دهد یا به آنها بفروشد، به جزای نقدی درجه هشت محکوم می‌شود.</p> <p>تبصره- مواد دخانی کشف شده در این ماده، توسط ضابطین قضایی ضبط خواهد شد.</p>	<p>ماده ۱۶: فروش یا در اختیار قراردادن مواد دخانی به اطفال و نوجوانان یا به واسطه آنان، موجب ضبط مواد دخانی کشف شده و محکومیت مرتکب به جزای نقدی درجه هشت می‌شود.</p>	<p>۱۶</p>

<p>بدون تغییر</p> <p>ماده ۲۱۴ قانون آیین دادرسی کیفری و تبصره آن در موردی است که بیم خطر جانی برای شاهد وجود داشته باشد، در صورتی که مطابق این ماده شاهد یا مطلع بدون هیچ خطری از شهادت امتناع می‌کند.</p> <p>ماده ۲۱۴ - هرگاه بیم خطر جانی یا حیثیتی و یا ضرر مالی برای شاهد یا مطلع و یا خانواده آنان وجود داشته باشد، اما استماع اظهارات آنان ضروری باشد، بازپرس به منظور حمایت از شاهد یا مطلع و با ذکر علت در پرونده، تدابیر زیر را اتخاذ می‌کند:</p> <p>الف - عدم مواجهه حضوری بین شاهد یا مطلع با شاکی یا متهم ب - عدم افشای اطلاعات مربوط به هویت، مشخصات خانوادگی و محل سکونت یا فعالیت شاهد یا مطلع پ - استماع اظهارات شاهد یا مطلع در خارج از دادسرا با وسایل ارتباط از راه دور</p> <p>تبصره: در صورت شناسایی شاهد یا مطلع حسب مورد توسط متهم یا متهمان یا شاکی و یا وجود قرائن یا شواهد، مبنی بر احتمال</p>	<p>ماده ۱۷. هر کس از وقوع جرم یا شروع آن یا خطر شدید و قریب-الوقوع علیه طفل و نوجوانی مطلع بوده یا شاهد وقوع آن باشد و با وجود توانایی اعلام و گزارش به مقامات یا مراجع صلاحیت‌دار و کمک طلبیدن از آنها از این امر خودداری کند یا در صورت عدم دسترسی به این مقامات و مراجع و یا عدم تأثیر دخالت آنها در رفع تجاوز و خطر، از اقدام فوری و متناسب برای جلوگیری از وقوع خطر و یا تشدید نتیجه آن امتناع نماید، مشروط بر اینکه با این اقدام، خطری مشابه یا شدیدتر متوجه خود او یا دیگران نشود، به یکی از مجازات‌های درجه شش محکوم می‌شود.</p> <p>تبصره: اگر مرتکب جرم مذکور در این ماده از افرادی باشد که مطابق قوانین و مقررات و یا بر حسب وظیفه شغلی مکلف به اعلام، گزارش یا کمک می‌باشند و یا به اقتضای حرفه خود می‌توانند کمک مؤثری نمایند، به دو یا هر سه مجازات درجه شش و حسب مورد به انفصال موقت از خدمات دولتی یا عمومی یا محرومیت از فعالیت در آن حرفه به مدت شش ماه تا دو سال محکوم نماید.</p>	<p>ماده ۱۷. هر کس از وقوع جرم یا شروع آن یا خطر شدید و قریب-الوقوع علیه طفل و نوجوانی مطلع بوده یا شاهد وقوع آن باشد و با وجود توانایی اعلام و گزارش به مقامات یا مراجع صلاحیت‌دار و کمک طلبیدن از آنها از این امر خودداری کند یا در صورت عدم دسترسی به این مقامات و مراجع و یا عدم تأثیر دخالت آنها در رفع تجاوز و خطر، از اقدام فوری و متناسب برای جلوگیری از وقوع خطر و یا تشدید نتیجه آن امتناع نماید، مشروط بر اینکه با این اقدام، خطری مشابه یا شدیدتر متوجه خود او یا دیگران نشود، به یکی از مجازات‌های درجه شش محکوم می‌شود.</p> <p>تبصره: اگر مرتکب جرم مذکور در این ماده از افرادی باشد که مطابق قوانین و مقررات و یا بر حسب وظیفه شغلی مکلف به اعلام، گزارش یا کمک می‌باشند و یا به اقتضای حرفه خود می‌توانند کمک مؤثری نمایند، به دو یا هر سه مجازات درجه شش و حسب مورد به انفصال موقت از خدمات دولتی یا عمومی یا محرومیت از فعالیت در آن حرفه به مدت شش ماه تا دو سال محکوم نماید.</p>	<p>۱۷</p>
---	---	---	-----------

<p>شناسایی و وجود بیم خطر برای آنان، بازپرس به درخواست شاهد یا مطلع، تدابیر لازم را از قبیل آموزش برای حفاظت از سلامت جسمی و روحی یا تغییر مکان آنان اتخاذ می‌کند. ترتیبات این امر به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف شش‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت دادگستری تهیه می‌شود و به تصویب رییس قوه قضاییه می‌رسد.</p> <p>ترتیبات فوق باید به نحوی صورت پذیرد که منافی حقوق دفاعی متهم نباشد.</p> <p>ترتیبات مقرر در این ماده و تبصره (۱) آن در مرحله رسیدگی در دادگاه نیز اجراء می‌شود.</p>			
<p>بدون تغییر</p>	<p>ماده ۱۸. افشای هویت کسی که وقوع جرم یا شروع به ارتکاب آن یا خطر شدید و قریب‌الوقوع علیه طفل یا نوجوان را گزارش می‌دهد، جز با رضایت خود او یا به موجب قانون ممنوع است و مرتکب به مجازات درجه هشت محکوم می‌شود و در مواردی که افشای هویت موجب وقوع جرم علیه گزارش دهنده شود، افشا کننده حسب مورد به یک یا چند مجازات درجه هفت محکوم می‌شود.</p>	<p>ماده ۱۸. افشای هویت کسی که وقوع جرم یا شروع به ارتکاب آن یا خطر شدید و قریب‌الوقوع علیه طفل یا نوجوان را گزارش می‌دهد، جز با رضایت خود او یا به موجب قانون ممنوع است و مرتکب به مجازات درجه هشت محکوم می‌شود و در مواردی که افشای هویت موجب وقوع جرم علیه گزارش دهنده شود، افشا کننده حسب مورد به یک یا چند مجازات درجه هفت محکوم می‌شود.</p>	<p>۱۸</p>

<p>بدون تغییر</p>	<p>ماده ۱۹. هر کس هویت یا اطلاعات و اسرار طفل و نوجوان بزه- دیده یا در وضعیت مخاطره آمیز را افشا و یا جزییات جرم ارتكابی توسط طفل و نوجوان یا علیه وی را از طریق رسانه های گروهی ویا با توزیع - تکثیر - انتشار و نمایش فیلم یا عکس و مانند آن تشریح نماید به گونه ای که موجب تجری دیگران- اشاعه جرم - آموزش شیوه ارتكاب آن یا بروز هر گونه ضرر یا آسیب به طفل و نوجوان یا خانواده وی شود به مجازات حبس درجه شش محکوم می شود.</p> <p>تبصره: هرگاه توزیع، انتشار و نمایش فیلم یا عکس و مانند آن به صورت محدود و به منظور استفاده علمی یا در جهت مصالح کودک یا کمک به او باشد و همچنین سایر موارد با تشخیص قاضی از شمول این ماده مستثنی است.</p>	<p>ماده ۱۹. هر کس هویت یا اطلاعات و اسرار طفل و نوجوان بزه- دیده یا در وضعیت مخاطره آمیز را افشا و یا جزییات جرم ارتكابی توسط طفل و نوجوان یا علیه وی را از طریق رسانه های گروهی ویا با توزیع - تکثیر - انتشار و نمایش فیلم یا عکس و مانند آن تشریح نماید به گونه ای که موجب تجری دیگران- اشاعه جرم - آموزش شیوه ارتكاب آن یا بروز هر گونه ضرر یا آسیب به طفل و نوجوان یا خانواده وی شود به مجازات حبس درجه شش محکوم می شود.</p> <p>تبصره: هرگاه توزیع، انتشار و نمایش فیلم یا عکس و مانند آن به صورت محدود و به منظور استفاده علمی یا در جهت مصالح کودک یا کمک به او باشد و همچنین سایر موارد با تشخیص قاضی از شمول این ماده مستثنی است.</p>	<p>۱۹</p>
<p>بدون تغییر</p>	<p>ماده ۲۰. هرگاه کارکنان نهادهای حکومتی، دستگاه های اجرایی و یا نهادهای غیردولتی که مسؤولیت نگهداری، مراقبت، آموزش یا تربیت طفل و نوجوان را بر عهده دارند یا در امور مربوط به آنان فعالیت می کنند به هر نحو در ارتكاب جرائم عمدی موضوع این قانون شرکت یا معاونت داشته باشند، علاوه بر مجازات مقرر با توجه به نقش مرتکب به یک یا چند مورد از محرومیت ها و ممنوعیت های درجه شش محکوم می شوند.</p>	<p>ماده ۲۰. هرگاه کارکنان نهادهای حکومتی، دستگاه های اجرایی و یا نهادهای غیردولتی که مسؤولیت نگهداری، مراقبت، آموزش یا تربیت طفل و نوجوان را بر عهده دارند یا در امور مربوط به آنان فعالیت می کنند به هر نحو در ارتكاب جرائم عمدی موضوع این قانون شرکت یا معاونت داشته باشند، علاوه بر مجازات مقرر با توجه به نقش مرتکب به یک یا چند مورد از محرومیت ها و ممنوعیت های درجه شش محکوم می شوند.</p>	<p>۲۰</p>
	<p>ماده ۲۱. چنانچه شخص حقوقی در ارتكاب جرائم این قانون دخالت داشته باشد به مجازات های مقرر در ماده ۲۰ قانون مجازات اسلامی محکوم می شود. در صورتی که ارتكاب جرم صرفاً منتسب</p>	<p>ماده ۲۱. چنانچه شخص حقوقی در ارتكاب جرائم این قانون دخالت داشته باشد به مجازات های مقرر در ماده ۲۰ قانون مجازات اسلامی محکوم می شود. در صورتی که ارتكاب جرم صرفاً منتسب</p>	<p>۲۱</p>

	به یکی از شعب شخص حقوقی باشد مجازات انحلال شخص حقوقی صرفاً نسبت به شعبه مربوط اعمال می شود.	به یکی از شعب شخص حقوقی باشد مجازات انحلال شخص حقوقی صرفاً نسبت به شعبه مربوط اعمال می شود.	
۲۲	ماده ۲۲. در موارد زیر مرتکب جرم به بیش از میانگین حداقل و حداکثر تا حداکثر مجازات مقرر قانونی محکوم خواهد شد: الف) مرتکب جرایم موضوع مواد ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ این قانون از افرادی باشد که سمت ولایت، وصایت، قیمومت یا سرپرستی دارد یا به هر نحو مراقبت و نگهداری از طفل و نوجوان بر عهده او می باشد. ب) مرتکب از کم توانی ذهنی یا جسمی طفل و نوجوان در جرایم موضوع مواد ۸ تا ۱۶ این قانون سوء استفاده کرده باشد. پ) در صورتی که مرتکب به صورت مکرر مرتکب جرم علیه طفل و نوجوان شده باشد.	ماده ۲۲. در موارد زیر مرتکب جرم به بیش از میانگین حداقل و حداکثر تا حداکثر مجازات مقرر قانونی محکوم خواهد شد: الف) مرتکب جرایم موضوع مواد ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ این قانون از افرادی باشد که سمت ولایت، وصایت، قیمومت یا سرپرستی دارد یا به هر نحو مراقبت و نگهداری از طفل و نوجوان بر عهده او می باشد. ب) مرتکب از کم توانی ذهنی یا جسمی طفل و نوجوان در جرایم موضوع مواد ۸ تا ۱۶ این قانون سوء استفاده کرده باشد. پ) در صورتی که مرتکب به صورت مکرر مرتکب جرم علیه طفل و نوجوان شده باشد.	بدون تغییر
۲۳	ماده ۲۳. در صورتی که مرتکب جرائم موضوع این قانون نوجوان باشد، موارد تشدید مجازات نسبت به وی اعمال نمی شود.	ماده ۲۳. در صورتی که مرتکب جرائم موضوع این قانون نوجوان باشد، موارد تشدید مجازات نسبت به وی اعمال نمی شود.	بدون تغییر
۲۴	ماده ۲۴. اموال و اشیایی که به منظور ارتکاب جرایم موضوع این قانون اختصاص یافته و استفاده شده باشد و نیز عواید حاصل از ارتکاب آنها، در صورت موجود بودن حسب مورد ضبط یا مصادره و در غیر این صورت مرتکب یا مرتکبان به تناسب میزان نقش خود علاوه بر مجازات های مقرر، به پرداخت جزای نقدی معادل بهای کارشناسی تمام یا بخشی از اموال در هنگام وقوع جرم محکوم می شوند.	ماده ۲۴. اموال و اشیایی که به منظور ارتکاب جرایم موضوع این قانون اختصاص یافته و استفاده شده باشد و نیز عواید حاصل از ارتکاب آنها، در صورت موجود بودن حسب مورد ضبط یا مصادره و در غیر این صورت مرتکب یا مرتکبان به تناسب میزان نقش خود علاوه بر مجازات های مقرر، به پرداخت جزای نقدی معادل بهای کارشناسی تمام یا بخشی از اموال در هنگام وقوع جرم محکوم می شوند.	بدون تغییر

	تبصره: هرگاه اموال و اشیاء استفاده شده موضوع این ماده متعلق به غیر بوده و اثبات شود مالک آنها را برای ارتکاب جرم در اختیار مرتکب قرار داده باشد، معاون جرم محسوب و علاوه بر مجازات مقرر قانونی، اموال مزبور مصادره می شود.	تبصره: هرگاه اموال و اشیاء استفاده شده موضوع این ماده متعلق به غیر بوده و اثبات شود مالک آنها را برای ارتکاب جرم در اختیار مرتکب قرار داده باشد، معاون جرم محسوب و علاوه بر مجازات مقرر قانونی، اموال مزبور مصادره می شود.
۲۵	ماده ۲۵. اعمال مجازات‌های موضوع این قانون، مانع از اجرای مجازات‌های حدود، قصاص و دیات نخواهد بود و در صورتی که در سایر قوانین برای مرتکب جرم موضوع این قانون مجازات شدیدتری مقرر شده باشد، مرتکب به همان مجازات محکوم می‌شود.	ماده ۲۵. اعمال مجازات‌های موضوع این قانون، مانع از اجرای مجازات‌های حدود، قصاص و دیات نخواهد بود و در صورتی که در سایر قوانین برای مرتکب جرم موضوع این قانون مجازات شدیدتری مقرر شده باشد، مرتکب به همان مجازات محکوم می‌شود.
۲۶	ماده ۲۶. در اجرای حکم محکومیت مرتکبان جرائم علیه اطفال یا نوجوانان به جزای نقدی یا مصادره اموال یا سایر محکومیت‌های مالی، پرداخت دیه و خسارات طفل و نوجوان بزه دیده مقدم بر وصول مطالبات دولت است.	ماده ۲۶. در اجرای حکم محکومیت مرتکبان جرائم علیه اطفال یا نوجوانان به جزای نقدی یا مصادره اموال یا سایر محکومیت‌های مالی، پرداخت دیه و خسارات طفل و نوجوان بزه دیده مقدم بر وصول مطالبات دولت است.
۲۷	ماده ۲۷. هر یک از مسؤولین یا کارکنان نهادهای حکومتی یا دستگاه‌های اجرایی که از انجام وظایف مقرر در این قانون امتناع نماید به انفصال از خدمات دولتی و عمومی درجه پنج محکوم می‌شود.	ماده ۲۷. هر یک از مسؤولین یا کارکنان نهادهای حکومتی یا دستگاه‌های اجرایی که از انجام وظایف مقرر در این قانون امتناع نماید به انفصال از خدمات دولتی و عمومی درجه پنج محکوم می‌شود.
۲۸	تبصره پیشنهادی، باقی بماند؟ ماده ۲۸. رئیس قوه قضائیه به پیشنهاد رئیس کل دادگستری استان و به تناسب امکانات - ضرورت و تجربه - تبحر و سابقه قضات در هر حوزه قضایی شعبی از دادسرا و دادگاه کیفری و دادگاه خانواده را جهت رسیدگی به جرائم و دعاوی موضوع این قانون اختصاص	ماده ۲۸. رئیس قوه قضائیه به پیشنهاد رییس کل دادگستری استان و به تناسب امکانات - ضرورت و تجربه - تبحر و سابقه قضات در هر حوزه قضایی شعبی از دادسرا و دادگاه کیفری و دادگاه خانواده را جهت رسیدگی به جرائم و دعاوی موضوع این قانون

	خواهد داد. اختصاص این شعب مانع رسیدگی به سایر پرونده‌ها نیست. تبصره- حتی المقدور یکی از مستشاران دادگاه‌های موضوع این ماده، از بانوان دارنده پایه قضائی باشد.	اختصاص خواهد داد. اختصاص این شعب مانع رسیدگی به سایر پرونده‌ها نیست.	
بدون تغییر	ماده ۲۹- رسیدگی به وضعیت مخاطره‌آمیز موضوع این قانون جز در مواردی که در صلاحیت دادگاه کیفری است در دادگاه خانواده و با ارائه گزارش مددکار اجتماعی بهزیستی یا واحد حمایت دادگستری و حضور مددکار اجتماعی انجام می‌شود. این امر مانع از انجام تحقیقات دادگاه نخواهد بود.	ماده ۲۹- رسیدگی به وضعیت مخاطره‌آمیز موضوع این قانون جز در مواردی که در صلاحیت دادگاه کیفری است در دادگاه خانواده و با ارائه گزارش مددکار اجتماعی بهزیستی یا واحد حمایت دادگستری و حضور مددکار اجتماعی انجام می‌شود. این امر مانع از انجام تحقیقات دادگاه نخواهد بود.	۲۹
	ماده ۳۰. علاوه بر جهات قانونی برای شروع به تعقیب موضوع قانون آیین دادرسی کیفری موارد زیر نیز از جهات قانونی برای شروع به تعقیب یا اتخاذ تدابیر حمایتی مقرر در این قانون می‌باشد: الف) تقاضای طفل در صورتی که دارای قرائن معقول و متعارف باشند و تقاضای نوجوان؛ ب) گزارش‌ها و درخواست‌های مکتوب یا شفاهی که هویت گزارش‌دهندگان و نویسندگان آنها مشخص نیست در صورتی که دارای قرائن معقول و متعارف باشد.	ماده ۳۰. علاوه بر جهات قانونی برای شروع به تعقیب موضوع قانون آیین دادرسی کیفری موارد زیر نیز از جهات قانونی برای شروع به تعقیب یا اتخاذ تدابیر حمایتی مقرر در این قانون می‌باشد: الف) تقاضای کودک و نوجوان؛ ب) گزارش‌ها و درخواست‌های مکتوب یا شفاهی که هویت گزارش‌دهندگان و نویسندگان آنها مشخص نیست در صورتی که دارای قرائن معقول و متعارف باشد.	۳۰
بدون تغییر	ماده ۳۱. تمام جرایم موضوع این قانون جنبه عمومی داشته و بدون شکایت شاکی خصوصی قابل تعقیب می‌باشد و در صورت گذشت شاکی خصوصی تعقیب موقوف نخواهد شد.	ماده ۳۱. تمام جرایم موضوع این قانون جنبه عمومی داشته و بدون شکایت شاکی خصوصی قابل تعقیب می‌باشد و در صورت گذشت شاکی خصوصی تعقیب موقوف نخواهد شد.	۳۱

	<p>ماده ۳۲. مددکاران اجتماعی بهزیستی یا واحد حمایت دادگستری پس از کسب اطلاع از وضعیت مخاطره آمیز موضوع ماده ۳ این قانون، حسب مورد تحقیقات و اقدامات مقتضی را از طرق زیر انجام می دهند:</p> <p>الف) دعوت والدین، اولیاء، سرپرستان قانونی و یا سایر اشخاص مرتبط با طفل و نوجوان و در صورت لزوم دعوت از طفل و نوجوان به همراه آنها؛</p> <p>ب) مراجعه به محل سکونت، اشتغال و تحصیل طفل و نوجوان و یا سایر محل های مرتبط، به همراه ضابطان دادگستری، در صورت نیاز.</p> <p>تبصره: سؤالات و تحقیقات باید به موضوع مورد بررسی محدود شده و تدابیر و اقدامات کافی برای جلوگیری از انتشار و افشاء اطلاعات اتخاذ می شود.</p>	<p>ماده ۳۲. مددکاران اجتماعی بهزیستی پس از کسب اطلاع از وضعیت مخاطره آمیز موضوع ماده ۳ این قانون، حسب مورد تحقیقات و اقدامات مقتضی را از طرق زیر انجام می دهند:</p> <p>الف) دعوت والدین، اولیاء، سرپرستان قانونی و یا سایر اشخاص مرتبط با کودک و نوجوان و در صورت لزوم دعوت از کودک و نوجوان به همراه آنها؛</p> <p>ب) مراجعه به محل سکونت، اشتغال و تحصیل کودک و نوجوان و یا سایر محل های مرتبط، به همراه ضابطان دادگستری، در صورت نیاز.</p> <p>تبصره: سؤالات و تحقیقات باید به موضوع مورد بررسی محدود شده و تدابیر و اقدامات کافی برای جلوگیری از انتشار و افشاء اطلاعات اتخاذ می شود.</p>	۳۲
	<p>ماده ۳۳. هرگاه خطر شدید و قریب الوقوعی طفل و نوجوان را تهدید کند و یا به سبب وضعیت مخاطره آمیز موضوع ماده (۳) این قانون، وقوع جرم محتمل باشد، مددکاران اجتماعی بهزیستی یا واحد حمایت دادگستری و ضابطان دادگستری مکلفند فوری و در حدود وظایف و اختیارات قانونی، تدابیر و اقدامات لازم را در صورت امکان با مشارکت و همکاری والدین، اولیاء و یا سرپرستان قانونی طفل و نوجوان جهت رفع خطر کاهش آسیب و پیشگیری از وقوع جرم انجام داده و در موارد ضروری وی را از محیط خطر دور کرده و به یکی از اقربا یا بستگان به ترتیب درجه نزدیکی</p>	<p>ماده ۳۳. هرگاه خطر شدید و قریب الوقوعی کودک و نوجوان را تهدید کند یا به سبب وضعیت مخاطره آمیز موضوع ماده ۳ این قانون وقوع جرم محتمل باشد، مددکاران اجتماعی بهزیستی یا واحد حمایت دادگستری و ضابطان دادگستری مکلفند فوری و در حدود وظایف و اختیارات قانونی، تدابیر و اقدامات لازم را در صورت امکان با مشارکت و همکاری والدین، اولیاء و یا سرپرستان قانونی کودک و نوجوان جهت رفع خطر، کاهش آسیب و پیشگیری از وقوع جرم انجام داده و در موارد ضروری وی را از محیط خطر دور کرده و با تشخیص و زیر نظر مددکار اجتماعی</p>	۳۳

	<p>به مراکز بهزیستی یا سایر مراکز مربوط منتقل کنند و گزارش موضوع و اقدامات خود را حداکثر ظرف دوازده ساعت به اطلاع دادستان برسانند.</p>	<p>بسیارند و در صورت محقق نشدن این شرایط به مراکز بهزیستی منتقل کنند و گزارش موضوع و اقدامات خود را ظرف دوازده ساعت به اطلاع دادستان برسانند.</p>
۳۴	<p>ماده ۳۴. مددکاران اجتماعی بهزیستی یا واحد حمایت دادگستری به منظور انجام تحقیقات و اقدامات موضوع این قانون، حق ورود به محل زندگی و کار افراد را جز با اجازه متصرف قانونی و یا دستور مقام قضایی ندارند، مگر در خصوص اقدامات حمایتی موضوع ماده ۳۳ این قانون، که در این صورت باید در گزارش تنظیمی موضوع این ماده ادله ضرورت مداخله را نیز به روشنی ذکر کنند.</p>	<p>ماده ۳۴. مددکاران اجتماعی بهزیستی یا واحد حمایت دادگستری به منظور انجام تحقیقات و اقدامات موضوع این قانون، حق ورود به محل زندگی و کار افراد را جز با اجازه متصرف قانونی و یا دستور مقام قضایی ندارند، مگر در خصوص اقدامات حمایتی موضوع ماده ۳۳ این قانون، که در این صورت باید در گزارش تنظیمی موضوع این ماده ادله ضرورت مداخله را نیز به روشنی ذکر کنند.</p>
۳۵	<p>ماده ۳۵. هرگاه دادستان پس از ملاحظه گزارش موضوع ماده (۳۳) یا از هر طریق دیگر اتخاذ تدابیر حمایتی موضوع این قانون را ضروری تشخیص دهد با توجه به نوع و شدت خطر، کیفیت جرم و سوابق و وضعیت جسمی، روانی، اجتماعی و اخلاقی کودک و نوجوان و والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی او، در صورت امکان با همکاری و توسط این اشخاص اقدام لازم را جهت رفع خطر انجام داده و در موارد ضروری پس از اخذ نظر مددکار اجتماعی بهزیستی و یا واحد حمایت دادگستری دستور موقت خروج کودک و نوجوان را از محیط خطر و انتقال او به مکانی مطمئن و امن مانند مراکز بهزیستی یا سایر مراکز مرتبط و یا سپردن به شخص مورد اطمینان صادر و مراتب را حداکثر ظرف پانزده روز جهت اتخاذ تصمیم مقتضی به دادگاه اعلام می کند.</p>	<p>ماده ۳۵. هرگاه دادستان پس از ملاحظه گزارش موضوع ماده (۳۳) یا از هر طریق دیگر اتخاذ تدابیر حمایتی موضوع این قانون را ضروری تشخیص دهد با توجه به نوع و شدت خطر، کیفیت جرم و سوابق و وضعیت جسمی، روانی، اجتماعی و اخلاقی کودک و نوجوان و والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی او، در صورت امکان با همکاری و توسط این اشخاص اقدام لازم را جهت رفع خطر انجام داده و در موارد ضروری پس از اخذ نظر مددکار اجتماعی بهزیستی و یا واحد حمایت دادگستری دستور موقت خروج کودک و نوجوان را از محیط خطر و انتقال او به مکانی مطمئن و امن مانند مراکز بهزیستی یا سایر مراکز مرتبط و یا سپردن به شخص مورد اطمینان صادر و مراتب را حداکثر ظرف پانزده روز جهت اتخاذ تصمیم مقتضی به دادگاه اعلام می کند.</p>

<p>حذف ماده به علت تناظر با ماده ۸۱ قانون آیین دادرسی کیفری. در صورت حذف این ماده، از ماده بعد شماره مواد یک شماره کم می شود.</p>	<p>ماده ۳۶. حذف ماده</p>	<p>ماده ۳۶. هرگاه حمایت و رعایت مصلحت کودک و نوجوان معرض خطر و بزه دیده، مستلزم اتخاذ تصمیم در خصوص حضانت، ولایت، قیمومت، سرپرستی، ملاقات، عزل ولی قهری، سپردن به خانواده جایگزین یا مراکز بهزیستی و یا سایر نهادها و مؤسسات اجتماعی، تربیتی، درمانی یا بازپروری، نگهداری در مکانی مطمئن و امن و یا سپردن موقت به شخص مورد اطمینان دادگاه باشد، دادستان گزارشی در مورد وضعیت کودک و نوجوان و ادله ضرورت اتخاذ اقدامات مزبور تهیه و به دادگاه خانواده ارسال می کند. تبصره ۱- مختومه شدن پرونده در دادسرا، مانع از اعمال وظیفه موضوع این ماده توسط دادستان نمی باشد. تبصره ۲- هرگاه دادگاه، راساً یا به درخواست دادستان انجام هر یک از اقدامات موضوع این ماده را فوری تشخیص دهد، پیش از ورود به ماهیت دعوی و بدون اخذ تأمین دستور موقت صادر می کند. این دستور فوری اجرا می شود.</p>	<p>۳۶</p>
<p>بدون تغییر</p>	<p>ماده ۳۷. دادگاه کیفری رسیدگی کننده به جرائم موضوع این قانون مکلف است ضمن صدور رای، با درخواست طفل یا نوجوان یا والدین، اولیاء یا سرپرست قانونی نسبت به تعیین و جبران خسارت های وارد شده به طفل و نوجوان اقدام نماید.</p>	<p>ماده ۳۷. دادگاه کیفری رسیدگی کننده به جرائم موضوع این قانون مکلف است ضمن صدور رای، با درخواست طفل یا نوجوان یا والدین، اولیاء یا سرپرست قانونی نسبت به تعیین و جبران خسارت های وارد شده به طفل و نوجوان اقدام نماید.</p>	<p>۳۷</p>
<p>حذف تبصره به دلیل وجود ماده ۶۶ قانون آیین دادرسی کیفری.</p>	<p>ماده ۳۸. والدین، اولیاء، سرپرست قانونی یا وکیل طفل و نوجوان و حسب مورد یک نفر نماینده مطلع از واحد حمایت دادگستری یا</p>	<p>ماده ۳۸. والدین، اولیاء، سرپرست قانونی و وکیل طفل و نوجوان و همچنین یک مددکار اجتماعی، حق حضور در جلسات دادرسی</p>	<p>۳۸</p>

	مددکاران اجتماعی بهزیستی حق حضور در جلسات دادرسی و ارائه دفاعیه و پیشنهادات حمایتی از طفل و نوجوان را دارند. تبصره: دادگاه می‌تواند علاوه بر موارد ماده ۶۶ قانون آیین دادرسی کیفری از نماینده مطلع سازمان‌های مردم‌نهادی که دارای مجوز فعالیت در زمینه حقوق اطفال و نوجوانان هستند، برای حضور در جلسه دعوت نماید.	
۳۹	ماده ۳۹. تمام اقدامات و تحقیقات از اطفال و نوجوانان موضوع این قانون باید توسط اشخاص آموزش دیده در این زمینه و در کمترین دفعات و کوتاه‌ترین زمان ممکن برحسب نیازهای آنها به عمل آید. تبصره- چنانچه اقدامات و تحقیقات بدون رعایت موارد مندرج در این ماده انجام شود، کان لم یکن خواهد بود.	ماده ۳۹. تمام اقدامات و تحقیقات از اطفال و نوجوانان موضوع این قانون باید توسط اشخاص آموزش دیده در این زمینه و در کمترین دفعات و کوتاه‌ترین زمان ممکن برحسب نیازهای آنها به عمل آید.
۴۰	ماده ۴۰. انجام هرگونه تحقیقات مقدماتی و ارزیابی درباره وضعیت جسمی، روحی و روانی طفل و نوجوان یا والدین، اولیاء و یا سرپرستان قانونی او با مرجع قضایی رسیدگی کننده می‌باشد. مرجع قضایی می‌تواند با در نظر گرفتن غبطه و مصلحت طفل و نوجوان، انجام این امور را به واحد حمایت دادگستری یا ضابطین دادگستری و در صورت نیاز به مددکاران اجتماعی بهزیستی محول نماید.	ماده ۴۰. مرجع قضایی می‌تواند با در نظر گرفتن غبطه و مصلحت طفل و نوجوان، انجام اقداماتی از قبیل ارزیابی و تحقیقات مقدماتی درباره وضعیت جسمی، روحی و روانی وی یا والدین، اولیاء و یا سرپرستان قانونی او، وضع خانوادگی و محیط سکونت، اشتغال و تحصیل را به مددکاران اجتماعی بهزیستی محول نماید.
۴۱	ماده ۴۱. مرجع قضایی می‌تواند در جرایم موضوع مواد ۷، ۸ و ۹ چنانچه مرتکب از والدین یا اولیاء طفل و نوجوان باشد، پس از اخذ نظر تخصصی مددکار اجتماعی نسبت به صدور قرار تعلیق تعقیب، تعویق صدور حکم یا تعلیق اجرای مجازات اقدام نماید.	ماده ۴۱. مرجع قضایی می‌تواند در جرایم موضوع مواد ۷، ۸ و ۹ چنانچه مرتکب از والدین یا اولیاء طفل و نوجوان باشد، پس از اخذ نظر تخصصی مددکار اجتماعی نسبت به صدور قرار تعلیق تعقیب، تعویق صدور حکم یا تعلیق اجرای مجازات اقدام نماید.

	تعقیب، تعقیب مراقبتی، تعویق صدور حکم یا تعلیق اجرای مجازات اقدام نماید.		
۴۲	ماده ۴۲. دادگاه رسیدگی کننده به جرایم موضوع این قانون در صورت ضرورت و مصلحت طفل و نوجوان می تواند ضمن صدور حکم محکومیت، حسب مورد یک یا چند مورد از تصمیمات زیر را اتخاذ کند. این تصمیمات از حیث قابلیت تجدید نظر خواهی تابع حکم اصلی است: الف) معرفی طفل و نوجوان یا خانواده آنها به سازمانها و نهادهای دولتی و غیردولتی فعال در زمینه اقدامات حمایتی. ب) ایجاد محدودیت در اعمال حقوق مربوط به ملاقات، حضانت، ولایت، قیمومت، وصایت و سرپرستی طفل و نوجوان؛ پ) سپردن طفل و نوجوان به صورت موقت به سازمان بهزیستی یا مراکز مربوط؛	ماده ۴۲. دادگاه رسیدگی کننده به جرایم موضوع این قانون در صورت ضرورت و مصلحت طفل و نوجوان می تواند ضمن صدور حکم محکومیت، حسب مورد یک یا چند مورد از تصمیمات زیر را اتخاذ کند. این تصمیمات از حیث قابلیت تجدید نظر خواهی تابع حکم اصلی است: الف) معرفی طفل و نوجوان یا خانواده آنها به سازمانها و نهادهای دولتی و غیردولتی فعال در زمینه اقدامات حمایتی. ب) ایجاد محدودیت در اعمال حقوق مربوط به ملاقات، حضانت، ولایت، قیمومت، وصایت و سرپرستی طفل و نوجوان؛ پ) سپردن طفل و نوجوان به صورت موقت به سازمان بهزیستی یا مراکز مربوط؛	بدون تغییر
۴۳	ماده ۴۳. در تمام موارد موضوع این قانون، قاضی رسیدگی کننده می تواند در کلیه مراحل رسیدگی والدین، اولیاء یا سرپرست قانونی اطفال و نوجوان یا سایر اشخاص مرتبط با پرونده را ملزم به شرکت و اخذ گواهی دوره های آموزشی حقوق اطفال و نوجوانان نماید.	ماده ۴۳. در تمام موارد موضوع این قانون، قاضی رسیدگی کننده می تواند در کلیه مراحل رسیدگی والدین، اولیاء یا سرپرست قانونی اطفال و نوجوان یا سایر اشخاص مرتبط با پرونده را ملزم به شرکت و اخذ گواهی دوره های آموزشی حقوق اطفال و نوجوانان نماید.	بدون تغییر
۴۴	ماده ۴۴. مددکاران اجتماعی بهزیستی با دستور و نظارت مرجع قضایی و در صورت لزوم بهره گیری از خدمات سایر اشخاص و نهادهای مربوط، بر نتایج اقدامات و انجام صحیح و مناسب آنها را پیگیری می کنند.	ماده ۴۴. مددکاران اجتماعی بهزیستی با دستور و نظارت مرجع قضایی و در صورت لزوم بهره گیری از خدمات سایر اشخاص و نهادهای مربوط، بر نتایج اقدامات و انجام صحیح و مناسب آنها را پیگیری می کنند.	

	دستورات صادر شده نظارت نموده و انجام صحیح و مناسب آنها را پیگیری می‌کنند.		
۴۵	ماده ۴۵. دادگاه صادرکننده حکم قطعی می‌تواند با در نظر گرفتن گزارش مددکاران اجتماعی مبنی بر ایجاد تغییر در وضعیت طفل یا نوجوان، والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی در تصمیمات صادر شده بازنگری و اتخاذ تصمیم مجدد کند.	ماده ۴۵. دادگاه صادرکننده حکم قطعی می‌تواند با در نظر گرفتن گزارش مددکاران اجتماعی مبنی بر ایجاد تغییر در وضعیت طفل یا نوجوان، والدین، اولیاء یا سرپرستان قانونی در تصمیمات صادر شده بازنگری و اتخاذ تصمیم مجدد کند.	
۴۶	ماده ۴۶. در تمام تدابیر و اقدامات حمایتی موضوع این قانون، اولویت با اقداماتی است که منجر به خروج طفل یا نوجوان از محیط خانواده یا قطع ارتباط با آنها نشود.	ماده ۴۶. در تمام تدابیر و اقدامات حمایتی موضوع این قانون، اولویت با اقداماتی است که منجر به خروج طفل یا نوجوان از محیط خانواده یا قطع ارتباط با آنها نشود.	
۴۷	ماده ۴۷. مراجع قضایی مکلفند در صورتی که در جریان رسیدگی قضایی با طفل و نوجوان موضوع ماده سه این قانون مواجه شوند، وی را حسب مورد به بهزیستی یا دادستان محل معرفی کنند.	ماده ۴۷. مراجع قضایی مکلفند در صورتی که در جریان رسیدگی قضایی با طفل و نوجوان موضوع ماده سه این قانون مواجه شوند، وی را حسب مورد به بهزیستی یا دادستان محل معرفی کنند.	بدون تغییر
۴۸	ماده ۴۸. در مواردی که طفل ناقض قوانین جزایی یا نوجوان بزهکار، بزه‌دیده نیز باشد، داسرا یا دادگاه رسیدگی به جرایم اطفال و نوجوانان، به جرایم ارتكابی علیه آنها نیز رسیدگی می‌کند، در صورتی که واحد مددکاری مرجع قضایی مزبور، طفل یا نوجوان را در معرض خطر تشخیص دهد، مکلف به اعلام موضوع به قاضی مربوط است.	ماده ۴۸. در مواردی که طفل ناقض قوانین جزایی یا نوجوان بزهکار، بزه‌دیده نیز باشد، داسرا یا دادگاه رسیدگی به جرایم اطفال و نوجوانان، به جرایم ارتكابی علیه آنها نیز رسیدگی می‌کند، در صورتی که واحد مددکاری مرجع قضایی مزبور، طفل یا نوجوان را در معرض خطر تشخیص دهد، مکلف به اعلام موضوع به قاضی مربوط است.	بدون تغییر
۴۹	ماده ۴۹. سایر ترتیبات رسیدگی به جرایم موضوع این قانون مطابق قوانین و مقررات عمومی خواهد بود.	ماده ۴۹. سایر ترتیبات رسیدگی به جرایم موضوع این قانون مطابق قوانین و مقررات عمومی خواهد بود.	بدون تغییر

بدون تغییر	ماده ۵۰. در مواردی که مقررات این قانون مربوط به احوال شخصیه اشخاص موضوع اصول دوازدهم و سیزدهم قانون اساسی می شود رعایت قوانین و مقررات مربوط الزامی است.	ماده ۵۰. در مواردی که مقررات این قانون مربوط به احوال شخصیه اشخاص موضوع اصول دوازدهم و سیزدهم قانون اساسی می شود رعایت قوانین و مقررات مربوط الزامی است	۵۰
بدون تغییر	ماده ۵۱. از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، موارد مغایرت در سایر قوانین و مقررات مرتبط با موضوع این قانون نسخ و قوانین زیر ملغی می گردد: ۱- قانون حمایت از اطفال و نوجوانان مصوب ۱۳۸۱/۹/۲۵ مجلس شورای اسلامی؛ ۲- قانون تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۳ با اصلاحات بعدی؛ ۳- تبصره یک ماده ۳ قانون مبارزه با قاچاق انسان، مصوب ۱۳۸۳/۴/۲۸؛ ۴- ماده ۱۲ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات، مصوب ۱۳۸۵/۶/۱۵	ماده ۵۱. از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، موارد مغایرت در سایر قوانین و مقررات مرتبط با موضوع این قانون نسخ و قوانین زیر ملغی می گردد: ۱- قانون حمایت از اطفال و نوجوانان مصوب ۱۳۸۱/۹/۲۵ مجلس شورای اسلامی؛ ۲- قانون تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۳ با اصلاحات بعدی؛ ۳- تبصره یک ماده ۳ قانون مبارزه با قاچاق انسان، مصوب ۱۳۸۳/۴/۲۸؛ ۴- ماده ۱۲ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات، مصوب ۱۳۸۵/۶/۱۵	۵۱